

Curs 2008-09 Codi :26256 Assignatura : Llibres infantils i juvenils actuals

Titulació, impartició i nombre de crèdits:
Assignatura Campus. 2on sem, 6 crèdits

Departament: Didàctica de la llengua, de la literatura i de les CCSS
Professors: Neus Real

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Conèixer les diferents perspectives disciplinàries (sociològiques, psicològiques, educatives, lingüístiques, etc.) des de les que poden ser contemplats els llibres adreçats als infants i adolescents com a producte cultural de les societats occidentals actuals.
2. Conèixer la manera en què els llibres aconsegueixen les funcions de: facilitar l'aprenentatge del llenguatge i de les formes literàries que desenvolupen les competències interpretatives dels individus; incorporar a l'imaginari de la col·lectivitat com a forma de construcció personal i de comunicació social; socialitzar en els valors i conductes compartides per la societat.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

1. La creació dels llibres per a infants i adolescents
 - 1.1. De la literatura de tradició oral a la literatura infantil.
 - 1.2. Els llibres específics per a infants: els límits del que es valora com a comprensible i adequat.
2. Llibres infantils i societats postindustrials.
 - 2.1. La literatura infantil com a reflex del funcionament social.
 - 2.2. La literatura infantil com a instrument de socialització cultural.
3. Llibres infantils i sistemes artístics de ficció.
 - 3.1. Els sistemes literaris i de la imatge .
 - 3.2. La circulació de les obres (traduccions, adaptacions, versions)
 - 3.3. Els sistemes audiovisuals i les noves tecnologies.
4. Llibres infantils i producció de mercat.
 - 4.1. Els llibres en les societats de la informació i el consum.
 - 4.2. Els llibres i la crítica en els mitjans de comunicació.
5. Llibres infantils i societats alfabetitzades.
 - 5.1. La integració dels llibres infantils en el sistema escolar .
 - 5.2. La lectura de llibres infantils com a foment d'hàbits de lectura en diferents contextos socials.

3. Avaluació

El curs es divideix en cinc grans temes. La previsió és tractar-ne un cada dues o tres setmanes. A l'agenda del curs s'aniran assenyalant les dates de l'inici de cada tema. La setmana que toqui iniciar un tema, es penjaran a la Carpeta de materials: una guia del tema, les lectures i els materials per a les activitats que cal fer amb. Cal fer tots els treballs i les lectures en les dates indicades. També s'espera la participació regular en el forum de l'assignatura. A quasi cada tema hi ha alguns llibres infantils per llegir. Hem donat prioritat als llibres curts i il·lustrats, tot i que les idees que es tracten al tema són traslladables a qualsevol edat dels destinataris de llibres infantils i juvenils.

L'avaluació s'efectuarà de manera continuada a partir de la participació en els fòrums i el lliurament de les activitats proposades per a cada punt del programa a través de la Carpeta de Lliurament de treballs. Si no se'n realitzen els treballs i activitats de manera satisfactòria, caldrà fer un examen presencial al final de la matèria a partir de totes les lectures, tant de les bibliogràfiques com de les dels llibres per a infants.

4. Fonts d'informació bàsica

L'assignatura és totalment virtual. A la Carpeta de materials del campus virtual de la UAB s'aniran trobant: una guia del tema, les lectures i els materials per a les activitats que cal fer d'aquell tema.

Bibliografia recomanada

“El libro-álbum: invención y evolución de un género para niños”. Parapara Clave. Venezuela:Banco del Libro, 2000.

“Un encuentro con la crítica y los libros para niños”. Parapara-Clave. Venezuela:Banco del Libro, 2002.

ARIZPE, E.; M.STYLE (2005): Lectura de imágenes. Los niños interpretan textos visuales. México:Fondo de Cultura Económica.

BARO, M.; T.MAÑA; I.VELOSILLO (2001): Bibliotecas escolares ¿para qué? Madrid:Anaya.

Boletín de la Institución Libre de Enseñanza 42-43, mayo 2001. Monográfico "Literatura infantil y juvenil".

CARPENTER, H.; M.PRITCHARD (1984): The Oxford Companion to Children's Literature.

London:Oxford University Press, 1991.

COLOMER T. (1999): Introducción a la literatura infantil y juvenil. Madrid:Síntesis.

COLOMER, T. (1998): La formació del lector literari. Barcelona: Barcanova (La formación del lector literario. Narrativa infantil y juvenil. Madrid:Anaya, 1998. A Formação do Leitor literario. Narrativa infantil e juvenil atual. Sao Paulo:Global Editora. Tradução de Laura Sandroni, 2003)

COLOMER T.(dir) (2002): Siete llaves para valorar las historias infantiles. Madrid:Fundación Germán Sánchez Ruipérez.

COLOMER, T. (ed) (2002): La literatura infantil i juvenil catalana: un segle de canvis. ICE de la UAB.

COLOMER, T. (2005): Andar entre libros. México: Fondo de Cultura Económica.

DURAN,T.; R.ROS (1995): Primeres literatures. Llegir abans de saber llegir. Barcelona:Pirene. (Adapt. castellana: DURAN, T.; R. LÓPEZ (2002): Leer antes de leer. Madrid:Anaya)

Entre libros y lectores I: el texto literario. Buenos Aires, 2001.

GARCIA PADRINO, J. (1992): Libros y literatura para niños en la España contemporánea (1985-1985). Madrid:Fundación Germán Sánchez Ruipérez-Pirámide.

HUCK, Ch. et al. (1987): Children's Literature in the Elementary School. Ohio State University:Holt, Rinehart and Winston, Inc., 4ªed.

HUNT, P. (ed) (1996): International companion encyclopedia of children's literature. London:Routledge.

HUNT, P. (ed.) (1992): Literature for Children. London-New York:Routledge & Kegan Paul.

HUNT, P. (ed.) (1999): Understanding Children's Literature. London:Routledge. ISBN: 0-415-19546-2

HÜRLIMANN, B. (1959): Europäische Kinderbücher in drei Jahrhunderten. Zurich:Atlantis Vg. (Trad. cast. Tres siglos de literatura infantil europea. Barcelona:Juventud, 1968).

La comunicación literaria en las primeras edades. Madrid: MEC, 2003.

La educación lectora Fundación Germán Sánchez Ruipérez, Papeles nº 1.

LLUCH, G. (2003): Análisis de narrativas infantiles y juveniles. Cuenca:Publicaciones de la UCLM-CEPLI (edición latinoamericana en Norma).

LLUCH, G. (ed) (2000): De la narrativa oral a la literatura per a infants. Invenció d'una tradició literària. Alzira:Bromera (próxima edición castellana en Norma).

LÓPEZ TAMÉS, R. (1990): Introducción a la literatura infantil. Publicaciones de la Universidad de Murcia. Murcia.

LURIE, A. (1998): No se lo cuenten a los mayores. Literatura infantil, espacio subversivo. Fundación Germán Sánchez Ruipérez. Madrid.

LURIE, A. (2004): Niños y niñas eternamente. Los clásicos infantiles desde Cenicienta hasta Harry Potter. Madrid: FGSR.

MACHADO, A.M. (2002): Como e por que ler os clássicos universais desde cedo. Rio de Janeiro:Objetiva.

MEEK, M. (2004): En torno a la cultura escrita. México:Fondo de Cultura Económica.

MILLÁN, J.A. (coord.) (2002): La lectura en España. Informe 2002. Madrid:Federación de Gremios de Editores de España

PAGES, V. (2006): De Robinson Crusoe a Peter Pan. Un cànon de literatura juvenil. Barcelona: Proa.

PATTE, G. (1978): Laissez-les lire! Les enfants et les bibliothèques. Paris:Les Editions ouvrières (Trad.cast. Dejadles leer. Los niños y las bibliotecas. Barcelona:Pirene, 1988).

PELEGRIN, A. (2004): La aventura de oír: cuentos tradicionales y literatura infantil. Madrid:Anaya.

PÈTIT, M. (1999): Nuevos acercamientos a los jóvenes y la lectura. México:Fondo de Cultura Económica.

- RODRÍGUEZ ALMODÓVAR, A. (2004): El texto infinito. Ensayos sobre el cuento popular. Madrid:Fundación Germán Sánchez Ruipérez.
- ROVIRA, T. (1988): "La literatura infantil i juvenil". A: Història de la Literatura Catalana, (RIQUER/COMAS/MOLAS), v.XI, Barcelona:Ariel, 421-471.
- SARLAND, C. (2003): La lectura en los jóvenes: cultura y respuesta. México:Fondo de Cultura Económica.
- SHAVIT, Z. (1986): Poetics of Children's Literature. Athens-London: The University of Georgia Press.
- SORIANO, M. (1975): Guide de la littérature pour la jeunesse. Paris: Flammarion. (Trad.cast,;La literatura para niños y jóvenes. Guía de exploración de sus grandes temas. Adapt.G.Montes, Buenos Aires:Ediciones Colihue, 1995)
- TEBEROSKY, A.; T.COLOMER (2001): La clau. Proposta constructivista per aprendre a llegir i a escriure. Barcelona:Vicens Vives.(Trad.cast. La llave. Propuesta constructivista para aprender a leer y escribir, 2002)
- TEJERINA, I. (1994): Dramatización y teatro infantil. Dimensiones psicopedagógicas y expresivas. Madrid:Siglo XXI.
- TUCKER, N. (1981): The Child and the Book: a psychological and literary exploration. Cambridge: Cambridge University Press, (Trad.cast. El niño y el libro. México: Fondo de Cultura Económica, 1985)
- URÍA RÍOS, P. (2004): En tiempos de Antoñita la Fantástica. Madrid:Foca.
- WALL, B. (1991): The Narrator's Voice. The Dilemma of Children's Fiction. London:Macmillan.
- ZOUGHEBI, H. (2002): La littérature dès l'alphabet. Paris:Gallimard,
- www.pangea.org.ve/gretel-uab
www.fundacionsr.es
www.sol-e.com